

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoP/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4320202333
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4320202333.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a členiek senátu JUDr. Sone Vackovej a JUDr. Lenky Halmešovej vo veci starostlivosti o maloleté deti: T. B., nar. XX.XX.XXXX, P. B., nar. XX.XX.XXXX, mal. Q. B., nar. XX.XX.XXXX, G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. X, C., toho času Centrum pre deti a rodiny A. v konaní zastúpené: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, Ľ. Štúra 53, Levice, deti rodičov: D. B., nar.: XX.XX.XXXX, bytom U. XX, C. a S. B., nar.: XX.XX.XXXX, bytom F., C. (mal. G. a mal. Q.), u mal. P. a mal. T. otec neuvedený, obaja rodičia v konaní zastúpení JUDr. Vladimírom Servátkom, advokátom so sídlom v Leviciach, Pri Podlužianke 3, za účasti Krajskej prokuratúry v Nitre, o zákaze styku s maloletými deťmi, o odvolaní rodičov proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 11. júna 2021 pod č.k. 17P/49/2020-230 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch v bodoch I., II., IV., V. potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol:

I. Z a k a z u j e s a styk otca S. B., nar.: XX.XX.XXXX s maloletými deťmi Q. B., nar.: XX.XX.XXXX a G. B., nar.: XX.XX.XXXX prostredníctvom telefonickej komunikácie.

II. O b m e d z u j e s a osobný styk otca s maloletými deťmi Q. B., nar.: XX.XX.XXXX a G. B., nar.: XX.XX.XXXX tak, že je oprávnený sa s maloletými deťmi stykať výlučne v priestoroch Centra pre deti a rodiny A., B. XXXX, A..

III. Konanie o zákaze styku S. B., nar.: XX.XX.XXXX s maloletými deťmi T. B., nar.: XX.XX.XXXX a P. B., nar.: XX.XX.XXXX sa z a s t a v u j e.

IV. O b m e d z u j e s a osobný styk matky s maloletými deťmi T. B., nar.: XX.XX.XXXX, P. B., nar.: XX.XX.XXXX, Q. B., nar.: XX.XX.XXXX a G. B., nar.: XX.XX.XXXX tak, že je oprávnená sa s maloletými deťmi stykať výlučne v priestoroch Centra pre deti a rodiny A., B. XXXX, A..

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že na podnet Okresnej prokuratúry Levice začal konanie vo veci zákazu styku rodičov s maloletými deťmi.

1.2. Z vykonaného dokazovania zistil, že maloleté deti sú narodené mimo manželstva, v rodnom liste mal. T. a P. otec uvedený nie je. Uznesením zo dňa 12.11.2019 pod č. k. 17P/35/2019 - 96 nariadil maloletým deťom výchovné opatrenie za účelom úpravy rodinných a sociálnych pomerov - pobyt v Centre pre deti a rodiny A. na obdobie šiestich mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia. Zároveň rodičom detí uložil povinnosť spolupracovať s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice a Centrom pre deti a rodiny A.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.12.2019. Rozsudkom zo dňa 30.09.2020 pod č. k. 6P/11/2020-75 nariadil u maloletých detí ústavnú starostlivosť s miestom jej výkonu v Centre pre deti a rodiny A.. Zároveň matku zaviazal prispievať na výživu každému z maloletých detí, otca na výživu mal. Q. a G. sumou zodpovedajúcou 30% sumy aktuálneho životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa vždy do 25-teho dňa vopred na účet označeného zariadenia. Zároveň súd zamietol návrh rodičov na zrušenie nariadeného výchovného opatrenia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 02.11.2020. Dôvodom nariadenia ústavnej starostlivosti u maloletých detí bola skutočnosť, že nariadené výchovné opatrenie nesplnilo sledovaný účel, nápravu rodinných a sociálnych pomerov detí, rodičia nemajú vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti. Bolo im vznesené obvinenie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby, ktorého sa mali dopúšťať voči maloletým deťom. Maloletí sa stretnutí s rodičmi v zariadení nedožadujú, stretnutia vnímajú ako povinnosť. Otec napriek tomu na maloleté deti vyvíja nátlak, kričí, používa vulgarizmy, dožaduje sa prejavov ich náklonnosti. Maloleté deti boli umiestnené dňa 12.04.2019 do centra na základe neodkladného opatrenia. Je im zabezpečovaná kompletná zdravotná starostlivosť, neužívajú žiadne lieky, nie sú v dispenzári pedopsychiatra. Prijímajú pravidlá a režim zariadenia, rešpektujú vychovávateľov, sú usmerniteľné, prispôsobivé, radi sa zapájajú do života v zariadení, nevyvolávajú roztržky či konflikty. Medzi súrodencami je silné citové puto. V sebaobslužných úkonoch je u nich badateľný výrazný posun, najmä v oblasti hygieny. Naučili sa základné pravidlá slušnosti ako pozdraviť, poďakovať, poprosiť. Je im poskytovaná psychologická starostlivosť formou individuálnych a skupinových sedení. Z dôvodov traumatizácie z rodinného prostredia a opakujúcich sa prejavov nevoľnosti u mal. P. pri osobnom kontakte s otcom bola k spolupráci s mal. deťmi prizvaná liečebná a sociálna pedagogička, ktorá vo svojej správe konštatovala u maloletých detí prítomné známky citovej deprívácie pochádzajúcej zrejme z rodinného prostredia maloletých. Rodičia maloleté deti kontaktujú pravidelne telefonicky a osobne. Osobné návštevy rodičov sa uskutočnili 05.10.2019, 27.10.2019, 09.11.2019, 05.01.2020, 21.02.2020. Rodičia prichádzajú často v sprievode najstaršieho syna, často výrazne hygienicky zanedbaní. Nedodržiavajú dohodnuté časy návštev, čím narúšajú program skupiny. Počas návštev je potrebná prítomnosť vychovávateľa, v jeho prítomnosti sa deti cítia bezpečnejšie. V prípade vzdialenia sa z miestnosti otec detí využíva situáciu, na deti zvyšuje hlas, dožaduje sa od nich vyjadrenia, že chcú ísť domov. Jeho slovným útokom čelili aj prítomní vychovávatelia. Deti prežívajú návštevy rodičov s napätím, ktoré opadne po ich odchode. Ich odchod prežívajú bez výrazných emočných prejavov. Maloletá P. ostane pri kontakte s otcom ticho, utiahnuto, obhrýza si nechty do krvi. Mal. T. odmieta kontakt s otcom, ktorý na to reaguje vulgarizmami a obviňuje personál zariadenia z ovplyvňovania detí. Deti sa iniciatívne kontaktu s rodičmi nedožadujú. Z nasledovnej správy vypracovanej dňa 23.09.2020 vyplýva, že maloletí T., P. a Q. navštevujú špeciálnu základnú školu, maloletý G. navštevuje predškolské zariadenie. V školskom prostredí sa cítia dobre, do školy chodia radi, rešpektujú pravidlá školského zariadenia ako aj vyučujúceho, dosahujú primerané vyučovacie výsledky. Vzhľadom na vypuknutie pandémie bol styk rodičov s maloletými deťmi umožňovaný prevažne telefonicky, po uvoľnení opatrení boli umožnené stretnutia pri dodržaní hygienických opatrení a to len vo vonkajších priestoroch. Rodičia deti bez ohlásenia osobne navštívili dňa 21.06.2020. Ďalšia návšteva sa uskutočnila dňa 26.08.2020. Rodičia deti navštevujú naďalej hygienicky zanedbaní, nedodržiavajú dohodnuté časy návštev. Po informovaní detí o návšteve rodičov majú deti problém sústrediť sa na aktuálnu aktivitu, sú napäté, zhoršujú sa ich somatické ťažkosti ako bolesť bruška, svrbenie pokožky, obhrýzanie nechtov až do krvi, ktoré sa v bežnom režime u detí nevyskytujú. Počas stretnutí je naďalej potrebná prítomnosť vychovávateľa. Rodičia sa počas návštev nevenujú svojim deťom, ale dožadovaniu sa vrátenia detí domov. Počas návštevy dňa 26.08.2020 sa rodičia správali hlučne a agresívne, zamestnanci boli vystavení vyhrážkam o fyzickom napadnutí. Uvedené sa odohrávalo v prítomnosti detí, ktoré sa zdržiavali v dostatočnej vzdialenosti od rodičov. Po ukončení návštevy mal. P. zvracala, na ostatných deťoch bolo možné badať z odchodu rodičov úľavu. V telefonickom kontakte sa otec opakovane dožaduje od maloletých detí prejavov lásky, zaťažuje ich informáciami z rozsudkov a trestného konania. Po výsluchu otca v trestnej veci otec v telefonickom rozhovore obviňoval maloletého T. z poskytnutia informácií polícií, na dieťa kričal, vyhrážal sa, na čo bol hovor vychovávateľom ukončený, pričom na dieťati boli evidentné znaky strachu a obáv z otca. Maloleté deti nejavia záujem o stretnutie s rodičmi ani o telefonický kontakt, tento prijímajú skôr ako prevenciu pred krikom rodičov. Dňa 16.10.2020 sa maloleté deti v

sprievode vychovávateľky a šoféra centra zúčastnili pohrebu starej matky maloletých detí, pričom rodičia rešpektovali všetky pokyny ohľadom hygienických opatrení, kontakt prebehol pokojne. Zo správy z 13.01.2021 vyplynulo, že rodičia sa s maloletými deťmi kontaktujú prevažne telefonicky. K osobnému stretnutiu došlo dňa 05.12.2020. Maloletá P. na návštevu rodičov reagovala bolesťou bruška. Počas návštevy rodičov nedošlo k žiadnym konfliktom, rodičia sa správali slušne a veľmi pokojne. Z poslednej správy centra zo dňa 02.06.2021, ktorú kolízny opatrovník predniesol na pojednávaní vyplynulo, že posledné návštevy rodičov v zariadení, ku ktorým došlo v mesiacoch február, marec a apríl 2021, boli pokojné, rodičia neboli ukričaní, neuzurpovali si pozornosť maloletých detí tak ako tomu bolo v predchádzajúcich obdobiach.

1.3. V ďalšej časti poukázal na závery z informatívnych pohovorov zo dňa 02.06.2021, 25.11.2020 s maloletými deťmi, z ktorých vyplývajú zhodné závery detí, že im vadí krik otca na návštevách, nátlak na ne a vynucovanie si prejavov ich lásky. Z pripojeného vyšetrovacieho spisu OR PZ Levice ČVS: ORP-705/1-VYS-LV-2019 zistil, že vo veci zločinu týrania blízkej a zverenej osoby bolo matke a otcovi maloletých detí vznesené obvinenie a následne podaná obžaloba zo dňa 20.04.2021. Rodičia maloletých detí sa mali protiprávneho konania dopustiť tým, že od presne nezistenej doby, približne od marca 2014 nezabezpečovali maloletým deťom dostatok stravy, deti boli výrazne hygienicky zanedbané, zavšivavené, chodili v špinavom oblečení, vykonávali telesnú potrebu do skríň a vonku, spávali na studenej podlahe, v dome a v jeho okolí mali neporiadok, ľudské a zvieracie exkrementy. Maloleté deti používali vulgarizmy, rodičia zanedbávali ich vyučovací proces, nezabezpečovali zdravotnú starostlivosť, deti nevedli k sebaobslužným činnostiam. S. B. mal deťom nadávať, kričať, biť, zastrášať ich, budiť zo spánku, aby sa prizerali ako zabíja psov, zdiera ich z kože. Rodičia sa v prítomnosti detí bili, hádali, boli na seba agresívni. Počas stretnutí rodičov s deťmi v centre pre deti a rodiny S. B. deťom vulgárne nadával, kričal na ne, vynucoval si prejavy ich lásky a pod vplyvom vyhrážok ich nútil k návratu do domácnosti rodičov, pričom deti mali z týchto stretnutí strach, stres vrátane prejavov psychogénneho pôvodu.

1.4. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na závery znaleckého posudku z odboru psychológia, zo záverov ktorého vyplýva, že u všetkých maloletých detí boli pozorované znaky syndrómu deprimovaného dieťaťa prejavujúce sa v kognitívnej, sociálnej oblasti, citovom prežívaní a sebaopínaní. Deti prejavujú znaky svedčiace o psychickom utrpení. Väzby detí voči rodičom sú povrchné, bez emočného sýtenia, rovnako ako vzťahy medzi súrodencami. Maloletý T. má k matke kamarátsky vzťah, ani jedného rodiča nerešpektuje ako autoritu, mal. Q. a P. vníma matku ako prirodzenú rodičovskú autoritu, k otcovi nemajú utvorený vzťah, mal. G. nemá pozitívne sýtený emočný vzťah ani k jednému z rodičov. Zo záverov znaleckého posudku L.. B. Q. vyplýva, že intelektová úroveň matky sa nachádza v pásme ľahkej mentálnej retardácie, jej osobnosť je slabo štrukturovaná, primitívna, emočne a sociálne nezrelá, infantilná, afektívne dráždivá, labilná. Jej správanie je pudové, bez schopnosti racionálnej kontroly, zamerané na uspokojovanie vlastných potrieb a požiadaviek. Koná náhle a skratovo, pod vplyvom aktuálneho emočného rozpoloženia. Ako súčasť rodiny prežíva dospelého syna S. a mal. T. a Q.. K deťom má povrchný postoj, absentujú akékoľvek emočne sýtené väzby k deťom. Zo záverov posudky znalkyne veci na otca vyplýva, že aktuálna intelektuálna úroveň sa nachádza v pásme ľahkej mentálnej retardácie, jeho osobnosť je primitívne diferencovaná, oligofrenická, emočne sociálne nezrelá, afektívne labilná a dráždivá. Je domýšľavý, podozrievavý, ľahko podliehajúci aktuálnemu psychickému rozpoloženiu, bez schopnosti predpokladať možné dôsledky svojho konania. Jeho správanie je výlučne pudové, bez racionálnej kontroly, zamerané na uspokojovanie vlastných potrieb a požiadaviek. V sociálnej interakcii je neistý, neschopný adekvátne reagovať, čo k vedie k pocitom ohrozenia a následnej agresivite prejavujúcej sa na verbálnej i brachiálnej úrovni. Agresivita je jednou z jeho povahových čŕt, nedosahuje však stupeň chorobnosti. Jeho vzťah k maloletým deťom je povrchný, manifestačný bez akéhokoľvek emočného sýtenia.

1.5. Na zistený skutočný stav aplikoval ustanovenia § 25 odsek 3 Zákona o rodine, § 26 Zákona o rodine, § 28 odsek 1 písmena a) Zákona o rodine, § 28 odsek 2 Zákona o rodine, § 10 odsek 2 CMP a uviedol, že vykonaným dokazovaním má preukázaný výrazne negatívny vzťah mal. T. a mal. P. voči S. B.. Pretože nie je v rodnom liste maloletých detí uvedený, nemá voči maloletým deťom žiadne rodičovské práva ani povinnosti, konanie v časti o zákaze styku S. B. s týmito deťmi zastavil. Vychádzajúc zo správ o priebehu stretnutí a telefonických hovorov rodičov s deťmi zaslaných Centrom pre deti a rodiny A. a z informatívnych pohovorov s maloletými deťmi mal za to, že telefonický kontakt otca s maloletými deťmi negatívne vplyva na ich psychiku, čo sa prejavuje tak úplným odmietaním

takéhoto spôsobu kontaktu s otcom, somatickými ťažkosťami u detí ako sú bolesti brucha, hlavy, obhrýzanie nechťov, nepokoj, vnútropsychické napätie, či nesústredenosť. Konanie otca spočívajúce v nátlakovom konaní, zastrášaní detí, dožadovaní sa prejavov náklonnosti od detí, navrátenia do rodinného prostredia, či zaťažovania a konfrontovania detí s ich s výpoveďami v trestnom konaní, počas ktorých má otec tendenciu skĺzať do obviňovania detí, kriku, vulgarizmom a k verbálnej agresii, vyvoláva stresujúce situácie spôsobilé privodiť trvalé následky na psychickom zdraví detí. Sledujúc najlepší záujem maloletých detí mal za to, že správanie otca je nevyhnutné úplne eliminovať vyslovením zákazu styku otca s maloletou Q. a G. prostredníctvom telefonickej komunikácie.

1.6. V závere dodal, že napriek prvotným osobným stretnutiam rodičov s maloletými deťmi v zariadení, poznačenými verbálnou agresiou rodičov, zvyšovaním hlasu, či obviňovaním personálu centra z manipulácie detí, ktoré maloleté deti preukázateľne negatívne vnímali, možno konštatovať, že tieto stretnutia počnúc decembrom 2020 až do vyhlásenia rozsudku v predmetnej veci zmenili svoj charakter. Správanie rodičov počas stretnutí s deťmi v zariadení sa plynutím času postupne menilo pozitívnym smerom. Rodičia rešpektovali usmernenia zamestnancov centra, otec detí poľavil zo svojho manipulatívneho správania, ktorým si od detí vynucoval prejavy náklonnosti. Rodičia sa vo zvýšenej miere venovali aktivitám s deťmi namiesto obviňovania zariadenia a jeho pracovníkov z manipulácie s maloletými deťmi. Zmenu v správaní rodičov potvrdili aj deti. Deti inklinujú k matke, prejavili záujem o osobný kontakt. Matka je aj vzhľadom na jej osobnostnú výbavu konštatovaná znaleckým posudkom z odboru psychológia vo výraznej miere otcom ovplyvňovaná a manipulovaná. Preto styk s deťmi obmedzil tak, že je oprávnená stýkať sa s deťmi výlučne v priestoroch Centra pre deti a rodiny A.. Vzhľadom na pozitívny vzťah medzi deťmi a matkou je v záujme detí, aby s matkou ostali okrem osobného styku v pravidelnom telefonickom kontakte. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že otec mal. Q. a T. nie je pre ne blízkou vzťahovou osobou, Q. o styk s otcom záujem neprejavila, mal. G. uviedol, že by sa s otcom stýkať chcel. Postoj maloletej Q. a G. voči otcovi sa javí ako ambivalentný, bez výraznejšieho pozitívneho alebo negatívneho ladenia. Obe deti počas všetkých osobných stretnutí s otcom na rozdiel od starších súrodencov komunikovali, nebránili sa fyzickému kontaktu z jeho strany. Styk rodičov s maloletými deťmi obmedzil priestormi Centra pre deti a rodiny A., ktoré prostredie je maloletým deťom blízke, poskytujúce im pocit bezpečia ako aj priestor pre prípadnú intervenciu pracovníkom zariadenia v prípade, že by sa styk rodičov s maloletými deťmi neuberal žiadúcim smerom. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, nakoľko v konaní nezistil dôvod, pre ktorý by bolo možné náhradu trov konania uložiť niektorému z jeho účastníkov.

2. Rodičia podali proti rozsudku odvolanie proti I., II., IV. výroku rozsudku namietajúce jeho nesprávnosť. Uviedli, že trestná vec nie je doposiaľ skončená, deti navštevujú, prejavili snahu vrátiť sa domov. Otec detí prejavuje intenzívnu túžbu po návrate detí domov. Celá situácia v centre je neprirodzená a smeruje k odcudzeniu detí od rodičov. Namietali objektívnosť znaleckého posudku Mgr. Q.. Rozsudok žiadali v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Kolízny opatrovník podal písomné vyjadrenie k odvolaniu rodičov. Opätovne podrobne poukázal na správanie rodičov a detí. Vyjadrenie právneho zástupcu rodičov, že deti sa tešia na návštevu rodičov a nie sú stresované považoval za nepravdivé. Zástupca vychádzal len z vyjadrenia rodičov. Dňa 09.07.2021 sa uskutočnilo stretnutie rodičov s deťmi, kedy otec odovzdal telefón zástupcovi rodičov, ktorý sa ich pýtal, či chcú ísť domov, či majú rady rodičov. Jeho správanie považoval za nekorektné. Napadnutý rozsudok navrhol potvrdiť.

4. Okresná prokuratúra v Leviciach vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že z vykonaného dokazovania bol preukázaný nedostatok starostlivosti rodičov o deti. Rodičia pri stretnutí s nimi nie sú schopní ovládať svoje emotívne správanie, často sprevádzané agresiou. Odvolanie otca považovala za nedôvodné, rozhodnutie súdu prvej inštancie za správne a v záujme detí. Navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

5. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, neviazaný rozsahom odvolania (§ 65 CMP), neviazaný dôvodmi odvolania (§66 CMP), viazaný skutočným stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal odvolanie rodičov bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 68 CMP), s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3

CSP) a dospel k názoru, že odvolanie nie je dôvodné. Súd prvej inštancie v tejto dostatočne zistil skutočný stav vecí a vyvodil z neho aj správny právny záver týkajúci sa potreby úpravy styku rodičov s maloleťmi, preto rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloleťoch je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku zákonom č. 161/2015 Z.z. účinnom od 01.07.2016. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloleteho dieťaťa.

Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme mal. dieťaťa, súd obmedzí styk mal. dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

6. Pri rozhodovaní súdu v otázkach styku rodičov s mal. dieťaťom je rozhodujúcim kritériom posúdenie, či takáto úprava styku je v záujme zdravého vývoja dieťaťa. Ak je to v záujme zdravého vývoja dieťaťa potrebné, v odôvodnených prípadoch súd styk dieťaťa s rodičom obmedzí, alebo ho celkom zakáže. Takéto obmedzenie alebo zákaz styku prichádza do úvahy vtedy, keď súd zistí, že toto opatrenie je v záujme dieťaťa nevyhnutné. Pojem „záujem dieťaťa“ dáva súdu možnosti obmedziť alebo zakázať styk mal. dieťaťa s rodičom, keď je to v záujme a to nielen z hľadiska jeho fyzického či psychického zdravia, ale aj z hľadiska ohrozenia jeho mravného vývoja alebo z hľadiska nevhodnosti životného príkladu rodičov pre mal. dieťa so zreteľom na spôsob života. Ak sa ukáže, že výchova dieťaťa je stykom rodiča narušovaná alebo, že konanie a spôsob života rodiča má výslovne negatívny vplyv na mal. dieťa, potom súd môže i musí aj z preventívnych dôvodov takémuto rodičovi alebo obidvom rodičom zakázať styk s mal. dieťaťom. Zákaz styku rodiča k dieťaťu sa rodičovi celkom odoberá právo stykať sa s dieťaťom a to hocikým spôsobom. Ustanovenie § 24 ods. 4 Zákona o rodine ukladá súdu, aby pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností sledoval vždy záujem maloleteho dieťaťa s ohľadom na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia.

7. Uvedená právna úprava takto v plnom rozsahu korešponduje Dohovorom o právach dieťaťa, prijatému dňa 20.11.1989, ktorý vo svojom článku 3 ods. 1 stanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či je už uskutočňovaná verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Zároveň článok 8 ods. 1 Dohovoru predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa a základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom záujem dieťaťa. Rovnako tak Listina základných práv a slobôd vo svojom článku 32 ods. 1 v spojení s ods. 4 určuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov môžu byť obmedzené a neploleté deti môžu byť od rodičov odlúčené proti ich vôli len rozhodnutím súdu na základe zákona.

8. Súd prvej inštancie postupoval v zmysle vyššie uvedených kritérií. Skúmal pomery na strane rodičov. Nad maloleťmi deťmi bola nariadená ústavná výchova, sú umiestnené v centre. Súd prvej inštancie v dôvodoch rozhodnutia veľmi podrobne uviedol, na základe ktorých dôkazov zistil skutočný stav vecí a dospel k záveru o potrebe obmedzenia styku rodičov s deťmi. Odvolací súd preto nepovažoval za potrebné opakovať výsledky vykonaného dokazovania a právne posúdenie vecí súdom prvej inštancie, pretože sa s nimi úplne stotožnil. K odvolaniu rodičov dodáva, že neobsahuje žiadne dôvody pre zmenu skutočného stavu vecí. Rodičia odvolanie zdôvodnili len túžbou otca o návrat detí domov. Predmetom konania nie je zrušenie ústavnej výchovy, ale úprava styku rodičov s deťmi. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka ku správaniu zástupcu rodičov odvolací súd dodáva, že správanie zástupcu mimo pojednávania posudzuje advokátska komora, na ktorú mal možnosť sa obrátiť. Javí sa aj z pripojených spisov, že zástupca rodičov prekračuje práva a povinnosti advokáta, opakovane vo svojich vyjadreniach vyjadruje svoje názory na situáciu rodičov. K námietke rodičov, že doposiaľ nebolo skončené trestné stíhanie pre týranie maloleťoch detí je za daného zisteného skutočného stavu irelevantné, pretože v konaní boli predložené znalecké posudky (ku ktorým rodičia v priebehu konania nemali pripomienky, vzniesli ich až v odvolacom konaní), správy o šetrení pomerov u rodičov, podrobné správy z centra, po zhodnotení ktorých súd prvej inštancie správne dospel k záveru o potrebe obmedzenia styku rodičov s deťmi a odvolací súd sa s jeho názorom stotožnil. Preto napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

9. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa §57 ods.1 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože o ich náhrade súd rozhoduje na návrh a žiadna strana takýto návrh nepodala.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).